

9.9.2014

Suomen Teollisuussijoitus Oy:n puolivuotiskatsaus 1-6/2014

Suomen Teollisuussijoitus Oy on valtion pääomasijoitusyhtiö, joka edistää pääomasijoitustoiminnan keinoin suomalaista yritystoimintaa, työllisyyttä ja talouden kasvua.

Toimintaympäristö – Kansainvälistä kiinnostusta suomalaisia kasvuyrityksiä kohtaan

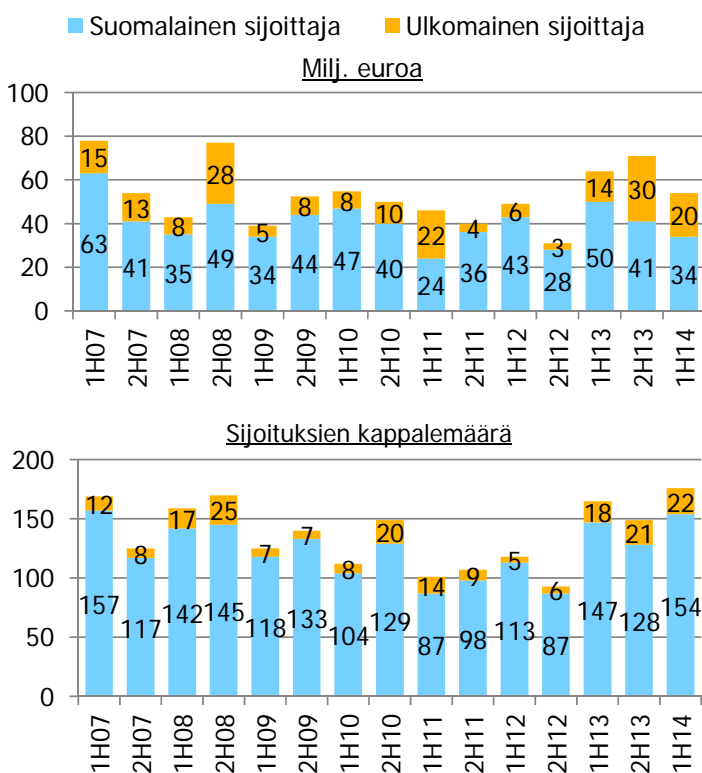
Suomen makrotalouden kehitys on jäänyt jälkeen muun Euroopan tahdista, ja uusimpien indikaattorien valossa vaikuttaa siltä, etteivät loppukeväästä 2014 virinneet nousuodotukset ole vahvistuneet. Kansainväliseen tilanteeseen liittyvät epävarmuustekijät heijastuvat Suomen elinkeinoelämään, ja useat ennustelaitokset arvioivatkin Suomen kansantalouden supistuvan tänä vuonna. Lisäksi kotimaan tunnelmia varjostavat irtisanomisuutiset mm. rakennemuutoksia läpikäyviltä telekommunikaatio- ja vähittäiskaupan aloilta.

Suomen pääomasijoitusyhdistys FVCA:n tilastojen mukaan kotimaisten pääomasijoitusmarkkinoiden toiminta on jatkunut em. haasteista huolimatta kohtuullisella tasolla niin uusien varojen keruussa, sijoitusvolyyymeissä kuin irtautumisissakin.

Myönteistä on etenkin kansainvälisten pääomasijoittajien edelleen jatkuva kiinnostus suomalaisia teknologia- ja peliyrityksiä kohtaan. FVCA:n tilastojen mukaan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana kotimaisiin alku- ja kasvuvaiheen yrityksiin tehtiin ulkomaisia venture-sijoituksia noin 20 milj. euron edestä 22 eri sijoituskerroksella. Näin ollen kuluneiden 12 kuukauden ajanjakso on ollut kaikkien aikojen kansainvälisesti aktiivisin niin euro- kuin sijoituskerrosten kappalemääränkin osalta. Merkittävimmistä, yli miljoonan euron rahoituskerroksista, oli arviolta noin joka toisessa mukana kansainvälinen sijoittaja.

Kypsemmän vaiheen kohdeyhtiöissä etenkin ensisijoitusaktiiviteetti oli alkuvuonna 2014 korkealla tasolla. Ensisijoituksia tehtiin lähes 20 eri kohdeyhtiöön, ja vain yhdessä tapauksessa transaktion molemmat osapuolet olivat pääomasijoittajia.

Suomalaisiin alku- ja kasvuvaiheen kohdeyrityksiin tehdyt sijoitukset (venture) 2007 - H1/2014

Lähde: FVCA (Suomen pääomasijoitusyhdistys ry)

9.9.2014

Teollisuussijoituksen rahastosijoitukset – uutta pääomaa Suomen markkinoille

Teollisuussijoitus edistää kotimaisten rahastojen syntymistä ja katalysoi ulkomaisten rahastojen kiinnostusta suomalaisiin yrityksiin myötävaikuttaen näin suomalaisen pääomasijoitusmarkkinan kehittämiseen ja kasvuyritysten rahoituksen tarjontaan.

Katsantokauden merkittävin tapahtuma oli Teollisuussijoituksen hallinnoiman Kasvurahastojen Rahasto II:n (KRR II) kerääminen. KRR II:n rahoittamien kotimaisten pääomasijoitusrahastojen kokonaispääoman odotetaan lähivuosien aikana nousevan jopa miljardiin euroon. KRR II muodostaa siten merkittävän kotimaisen riskirahoituskanavan kasvuyrityksille.

KRR II vahvistaa Teollisuussijoituksen yhteistyötä suomalaisten työeläkesijoittajien kanssa. Sen edeltäjän, vuonna 2008 kerätyn ja nyt jo sijoituskautensa päättäneen Kasvurahastojen Rahasto I:n (KRR I) pääomasijoitusrahastoissa oli yhteensä 122 rahoituskohdetta kesäkuun 2014 lopussa. Teollisuussijoitus teki, mukaan lukien alkuvuonna 2014 toimintansa aloittaneen Kasvurahastojen Rahasto II:n sijoitukset, uusia rahastositoumuksia kahteen suomalaiseen ja kahteen kansainväliseen pääomasijoitusrahastoon yhteensä noin 25 milj. eurolla. Vastaavasti Teollisuussijoituksen kansainväliset kohderahastot sijoittivat katsauskauden aikana kolmeen suomalaiseen kasvuyritykseen.

Teollisuussijoitus odottaa tekevänsä loppuvuoden aikana vielä muutamia uusia rahastosijoituksia.

Kasvurahastojen Rahasto II Ky (KRR II)

- Vuoden 2014 alussa toimintansa aloittanut KRR II on rahastojen rahasto, joka on jatkoa vuonna 2008 perustetulle ja kokonaan sijoitussitoumuksensa käyttäneelle KRR I:lle
- KRR II:n tavoitteena on tehdä viiden vuoden sijoitusperiodinsa aikana sitoumuksia noin 10 Suomeen sijoittavaan rahastoon, jotka sijoittavat keräämänsä kokonaispääomat vastaavasti eteenpäin arviolta noin sataan lupaavaan alku- ja kasvuvaiheen yritykseen
- Rahastoa hallinnoivan Teollisuussijoituksen lisäksi mukana on neljä kotimaista eläkesijoittajaa
- KRR II:n kokonaispääoma on 130 milj. euroa, josta eläkesijoittajien osuus on 70 milj. euroa ja Teollisuussijoituksen 60 milj. euroa

Teollisuussijoituksen suorat sijoitukset – melkein kuusinkertainen vipuvaikutus

Teollisuussijoitus tekee suoria oman pääoman ehtoisia sijoituksia markkinaehtoisesti Suomessa toimiviin yhtiöihin yhdessä yksityisten sijoittajien kanssa. Tuottonäkymien lisäksi Teollisuussijoitus arvioi hankkeiden merkittävyyttä Suomen kansantaloudelle, teknologisellet osaamiselle ja työpaikkojen luomiselle.

Teollisuussijoitus teki tammi-kesäkuussa 2014 suoria sijoituksia noin 6 milj. eurolla 13 yhtiöön. Näistä yksi oli ensisijoitus ja muut jatkorahoituskierroksia. Sijoitukset kohdistuivat erityisesti nuorempiin teknologiavetoisiin yrityksiin cleantech- ja palvelualoilla, mutta mukana oli myös kaksi kaivosyhtiösijoitusta. Kokonaisuudessaan sijoituskohteisiin kanavoitui pääomaa melkein kuusinkertainen määrä (34 milj. euroa) suhteessa Teollisuussijoituksen osuuteen. Kuudella rahoituskierroksella oli mukana myös kansainvälisiä instituutiosijoittajia yhteensä noin 9 milj. euron panostuksilla. Esimerkiksi Enevo Oy:öön tulivat mukaan saksalainen Earlybird sekä yhdysvaltalainen Draper Associates

9.9.2014

ja MetGen Oy:ön ranskalainen Sofinnova. Katsauskaudella realisoitui merkittävä pääomasijoitustoimintaan liittyvä riski, kun Uudessakaupungissa sijaitseva soijaproteiinitehdas Finnprotein Oy ajautui konkurssiin.

Uudistuvan teollisuuden 100 milj. euron sijoitusohjelma – Riskipääomaa teollisuuden kilpailukykyyn ja kasvuun

Suomen hallitus hyväksyi kehysriihessä Teollisuussijoituksen ehdottaman lisäpanostuksen teollisuuden uudistumiseen ja kilpailukykyyn. Ohjelman painopistealueita ovat cleantech, bionalous, teollisuuden digitalisaatio ja terveysteknologia.

Uusi sijoitusohjelma kohdennetaan kypsempiin kasvuvaiheessa oleviin teollisiin yritysisiin. Taloudellisten sijoitustavoitteiden ohella ohjelman tavoitteena on tukea teollisten ja niitä palvelevien yhtiöiden rahoitusohjelman ja kilpailukykyyn parantamista. Yritysten kasvun ja kansainvälistymisen myötä parannetaan edellytyksiä uusien työpaikkojen syntymiselle, palvelujen kysynnän piristymiselle ja viennin sekä verokertymän kasvuun.

Ohjelman rahoitusta varten eduskunta hyväksyi lisätalousarviossa 50 milj. euron panostuksen jo kuluvana vuonna. Toisen 50 milj. euron suuruisen lisäpääomituksen on määrä toteutua vuonna 2015. Valtion myöntämä lisäpääomitus mahdollistaa sijoitusohjelman toteuttamisen aloittamisen jo kuluvan vuoden aikana.

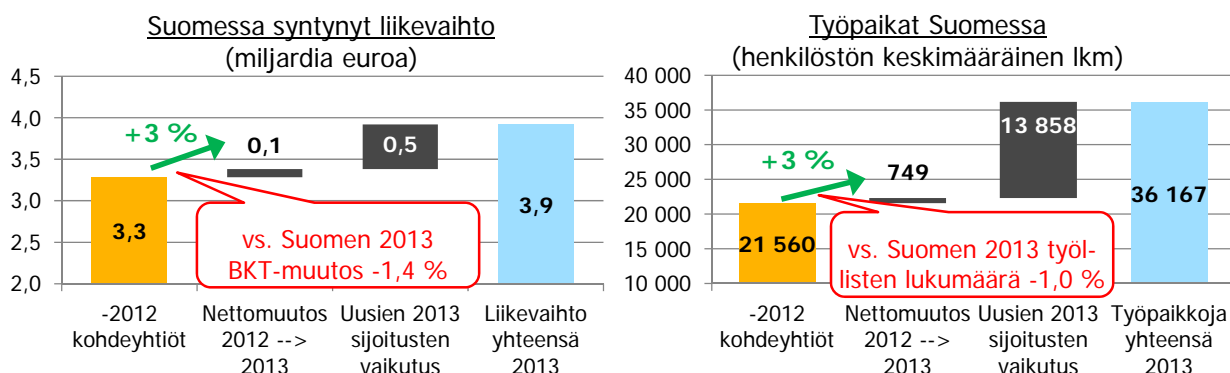
Uudistuvan teollisuuden sijoitusohjelma

- Teollisuussijoituksen taseesta tehtävä 100 milj. euron suuruisen sijoitusohjelma, joka toteutetaan markkinaehtoisesti yhteistyössä yksityisten sijoittajien kanssa
- Ohjelma kohdistuu pääasiassa kypsempiin suomalaisiin teollisiin ja niitä palveleviin yritysisiin; tähtäimessä on noin 15–25 kasvua hakevan yhtiön salkku
- Tavoitteena on katalysoida noin 300–400 miljoonaa euroa muuta riskirahoitusta
- Valtio korottaa Teollisuussijoituksen osakepääomaa ohjelman rahoittamiseksi

Vaikuttavuus – Kotimaisten kohdeyhtiöiden kehitys oli parempaa kuin Suomen kansantaloudessa keskimäärin 2013

Teollisuussijoituksen kohdeyhtiöiltään keräämien vaikuttavuustietojen mukaan sekä kotimaisten portfolioyritystemme yhteenlaskettu Suomessa syntynyt liikevaihto että työpaikat Suomessa kasvoivat molemmat vuonna 2013 noin kolme prosenttia verrattuna edellisvuoteen. Tämä pääomasijoittajien kohdeyhtiöiden kehitys oli selvästi positiivisempaa kuin ympäröivässä Suomen kansantaloudessa, sillä sekä Suomen bruttokansantuote (-1,4 %) että työllisten määrä (-1,0 %) vähenivät vuonna 2013 (lähde: Tilastokeskus). Kokonaistasolla Teollisuussijoituksen kohdeyhtiöt synnyttävät Suomessa noin 4 miljardia euroa liikevaihtoa ja työllistävät noin 36 000 henkeä.

9.9.2014

Sijoitussalkun suomalaisten kohdeyritysten kehitys Suomessa 2013

Lähde: Kohdeyhtiöt (huom. osa puutteellisista tiedoista on oikaistu vain 2013 tiedoiksi) ja Tilastokeskus. Tiedot saatiin yhteensä 192 Teollisuussijoituksen suomalaisesta kohdeyhtiöstä (sekä suorat sijoitukset että kohde-rahastojen kohdeyhtiöt). Nettomuutoslaskennasta on oikaistu pois uusien 2013 ensisijoitusten sekä salkussa jo olleiden kohdeyhtiöiden tekemien suurimpien yrityskauppojen vaikutus.

Taloustietoja – Teollisuussijoitus jatkaa kasvun rahoitusta ja jakaa riskejä yksityisten sijoittajien kanssa

Yhtiön toiminnan tulos oli alkuvuonna tappiollinen, johtuen merkittävän sijoitusriskin realisoitumisesta Finnprotein Oy:ssä. Sijoituksia maksettiin alkuvuoden aikana 43 milj. euroa ja sijoituksista palautui kassavirtaa 19 milj. euroa. Kaikkiaan yhtiön toiminnan vastasyklisyys on korostunut vuoden 2008 finanssikriisin jälkeisessä toimintaympäristössä: Teollisuussijoituksen pääomasijoitusten kumulatiivinen nettokassavirta on ollut 260 milj. euroa negatiivinen 1.1.2009 – 30.6.2014.

Yhtiön rahoitusasema säilyi vakaana. Valtio sijoitti yhtiön omaan pääomaan huhtikuussa 30 milj. euroa Kasvurahastojen Rahasto II:n toimintaa varten. Teollisuussijoituksen hallinnoitavien pääomasijoitustoiminnan varojen määrä oli kesäkuun 2014 lopussa 907 milj. euroa.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat – Teollisuussijoitus Turun telakan vähemmistöomistajaksi, kaksi merkittävää irtautumista ja muutoksia yhtiön johdossa

Elokuun alussa julkistettiin yrityskauppa, jossa Teollisuussijoitus yhdessä saksalaisen perheyhtiö Meyer Werftin kanssa sopi Turun laivatelakan ostosta korealaiselta STX-yhtiöltä. Yrityskauppa vakauttaa merkittävästi koko Suomen meriklusteria, sillä samassa yhteydessä Turkuun varmistui kahden uuden TUI-luokan risteilytilaus. Uusien omistajien tavoitteena on kääntää telakan liiketoiminta kannattavaksi. Yrityskaupan toteutuminen edellyttää mm. kilpailuviranomaisten hyväksyntää.

9.9.2014

Heinäkuussa Teollisuussijoitus irtautui sijoituksestaan The Switch Engineering Oy:ssä (teollisena ostajana japanilainen Yaskawa Electric Corporation) ja osairtautui sijoituksestaan Holiday Club Resorts Oy:ssä (teollisena ostajana intialainen Mahindra Holidays & Resorts).

Teollisuussijoituksen hallituksen puheenjohtajaksi on nimitetty vuorineuvos Sakari Tamminen 1.9.2014 alkaen. Samana päivänä yhtiön toimitusjohtajana on aloittanut Martin Backman.

Yhtiön toiminnan painopisteitä kuluvan vuoden jälkipuoliskolla ovat uudistuvan teollisuuden sijoitusohjelman aktiivinen käynnistäminen ja niin yhtiön omasta taseesta kuin sen hallinnoiman Kasvurahastojen Rahasto II:sta tehtävät uudet rahastosijoitukset. Teollisuussijoitus on yksi Team Finland -toimijoista ja jatkaa verkottumistaan merkittävien ulkomaisten sijoittajien kanssa monin tavoin, mm. panostamalla marraskuussa 2014 Helsingissä järjestettävään kasvuyritysten Slush-tapahtumaan.